

**YENİ
TÜRK TİCARET KANUNU**

Prof. Dr. Veliye Yanlı
İstanbul Bilgi Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ

- GK esas sözleşmenin bütün hükümlerini değiştirebilir.
- Sözleşmeye aksine hüküm konulabilir.
- Müktesep ve vazgeçilmez haklar saklıdır.
- Gerekli ise GTB'den izin alınır 333.

ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ

İmtiyazlı pay sahipleri özel kurulu 454
Değiştirme kararı, YK'ya sermaye artırım yetkisi verilmesi kararı ve YK'nın sermaye artırım kararı imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını ihlal edecek nitelikte ise, bunlar tarafından onaylanması gerekir. Aksi takdirde karar uygulanamaz.

YK, özel kurulun onaylamama kararına karşı iptal ve GK kararının tescili davası açabilir.

ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ

Özel Değişiklikler

1. Sermayenin artırılması
2. Sermayenin azaltılması

ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ
(Özel Değişiklikler)

Sermayenin artırılması

**1. Sermaye taahhüdü yoluyla
artırım**

- a) esas sermaye sisteminde
- b) kayıtlı sermaye sisteminde

2. İç kaynaklardan artırım

3. Şarta bağlı artırım

ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ
(Özel Değişiklikler)

Sermayenin artırılması 456 vd.

- Payların nakdi bedelleri tamamen ödenmediği sürece sermaye artırılmaz.
istisnası: iç kaynaklardan yapılan artırım
- Artırım kararı 3 ay içinde tescil edilmelidir. Aksi takdirde geçersiz hale gelir.
- YK tarafından bir beyan imzalanır.
- İşlem denetçisi tarafından bir sermaye artırımı raporu hazırlanır.

ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ
(Özel Değişiklikler)

Sermaye Taahhüdü Yoluyla Artırım

- Esas sermaye sisteminde
- Kayıtlı sermaye sisteminde

ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ
(Özel Değişiklikler)

Esas sermaye sisteminde 459

- Kararı genel kurul alır.
- Artırılan sermayeyi temsil eden payların tamamı ya değişik esas sözleşmede ya da iştirak taahhütnamelerinde taahhüt edilir.

**ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ
(Özel Değişiklikler)**

Kayıtlı sermaye sisteminde 460

- Kararı yönetim kurulu alır. Bunun için YK esas sözleşmede, belirli bir tavana kadar sermaye artırımını konusunda yetkilendirilir.
- YK, primli pay ve imtiyazlı pay çıkarılması ve rüçhan hakkının sınırlandırılması konularında da yetkilendirilebilir.

YK'nın kayıtlı sermaye sistemi çerçevesinde aldığı kararların iptali talep edilebilir.

İptal, pay sahipleri ve YK üyeleri tarafından talep edilebilir.

GK kararlarının iptal nedenleri uygulanır.

İptal süresi kararın ilanı tarihinden itibaren 1 aydır.

Rüçhan hakkı 461

- Haklı sebeplerin varlığında sınırlandırılabilir.
- GK'da sınırlandırma en az esas sermayenin % 60'ının olumlu oyuyla gerçekleşebilir.
- Rüçhan hakkı devredilebilir.

**ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ
(Özel Değişiklikler)**

İç Kaynaklardan Sermaye Artırımı 462

- belirli bir amaca tahsis edilmemiş yedek akçeler
- kanuni yedek akçelerin serbestçe kullanılabilen kısımları
- mevzuata göre bilançoya konulabilen ve sermayeye eklenebilen fonlar sermayeye dönüştürülerek sermaye artırılabilir.

- Kararı genel kurul veya yönetim kurulu alır.
 - Kararın tescili ile birlikte, mevcut pay sahipleri paylarının sermayeye oranına göre bedelsiz payları kendiliğinden iktisap ederler.
- Bedelsiz pay alma hakkı vazgeçilmez haklardandır.

ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ (Özel Değişiklikler)

Şarta Bağlı Sermaye Artırımı 463 vd.

- Genel kurul, esas sözleşmede
- . borçlanma araçları dolayısıyla alacaklı olanlara “değiştirme” ve “alım” hakkı ve
 - . çalışanlarına “alım” hakkı sağlayabilir.
- Bu haklar yeni payları edinme konusundadır.

Sermaye, bu haklar kullanıldığı ve takas ya da ödeme yapıldığı anda kendiliğinden artar.

“Değiştirme” ve “alım” hakları içeren borçlanma senetleri öncelikle mevcut pay sahiplerine önerilmelidir.

Ancak, bu hak, haklı sebeplerin varlığında kaldırılabilir.

Şartlı olarak artırılan sermayenin toplam itibari değeri sermayenin yarısını aşamaz.

PAY

- İmtiyaz kişiye değil, paya tanınabilir.
- İstisnası: Grup imtiyazı 360
- Yeni bir pay sahipliği hakkı da bir imtiyazdır.

PAY

Oy hakkında imtiyaz

- Oyda imtiyaz, eşit nominal değerdeki paylara farklı sayıda oy hakkı verilerek tanınabilir.
- Bir paya en çok 15 oy hakkı tanınabilir.
- Ancak, mahkeme tarafından iki amaçla istisna getirilebilir:
 1. Kurumlaşma projesinin gerçekleştirilmesi
 2. Haklı sebebin varlığı

PAY

Aşağıdaki kararlarda oyda imtiyaz uygulanmaz:

1. esas sözleşme değişikliği
2. işlem denetçilerinin seçimi
3. ibra
4. sorumluluk davası açılması

PAY DEVRİNİN SINIRLANDIRILMASI

Mer'i TTK 404 kaldırılmıştır.

Bedeli tamamen ödenmemiş nama yazılı paylar, ancak şirketin onayı ile devredilebilir.

Şirket, sadece, devralanın ödeme yeterliliği şüpheli ve istenilen teminat verilmemişse onayı reddedebilir.

Miras, mal rejimi vs. istisnadır.

Pay Devri

Esas sözleşmede, nama yazılı payların ancak şirketin onayı ile devredileceği öngörülebilir.

Bu sınırlama intifa hakkı kurulurken de geçerlidir.

Şirketin tasfiyesi halinde devir sınırlamaları uygulanmaz.

Pay Devri

Devrin Onaya Bağlanması 492 vd.

Borsaya kote edilmemiş nama yazılı paylarda

Borsaya kote edilmiş nama yazılı paylarda

Pay Devri

Borsaya kote edilmemiş nama yazılı paylarda;

şirket iki halde onayı reddedebilir:

1. esas sözleşmede öngörölmüş önemli bir sebebin varlığı halinde

2. devredene, paylarını gerçek değeri ile almayı önermesi halinde (şirketin kendi paylarını iktisap yasağı sınır uygulanmıyor)

Onay verilmediği sürece, payların mülkiyeti ve paylara bağlı tüm haklar devredende kalır.

Pay Devri

Borsaya kote edilmiş paylarda;

şirket, ancak esas sözleşmede öngörölen sınırı aşan iktisaplarda onayı reddedebilir.

Pay Devri

Payın Devrinde Hakların Geçiş

- Borsaya kote nama yazılı payların borsada iktisap edilmesi halinde, haklar devir ile birlikte devralana geçer.
- Borsaya kote nama yazılı payların borsa dışında iktisap edilmesi halinde, haklar devralanın şirkete başvuruda bulunmasıyla devralana geçer.

Ancak, pay sahipliği sıfatı tanınmıncaya kadar GK'ye katılma ve oy hakları kullanılamaz.